

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-312/23-B

Název	Mateřská škola a Základní škola Ostopovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 18, 664 49 Ostopovice
E-mail	reditel@zsostopovice.cz
IČO	71000453
Identifikátor	600111245
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Petr Juráček
Zřizovatel	obec Ostopovice
Místo inspekční činnosti	Školní 18, 664 49 Ostopovice
Inspekční činnost na místě	14. 2. 2023 – 16. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Mateřská škola a Základní škola Ostopovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), mateřské školy (dále „MŠ“), školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

V době inspekční činnosti poskytovala MŠ ve třech věkově smíšených třídách vzdělávání 70 dětem, z toho 21 dětí plnilo povinné předškolní vzdělávání, tři děti měly odklad povinné školní docházky (dále „OŠD“), dvě děti byly se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a tři děti byly s odlišným mateřským jazykem.

ZŠ vzdělává v pěti třídách prvního stupně 111 žáků. Eviduje celkem 15 žáků se SVP, jimž poskytuje podpurná opatření druhého až třetího stupně. Školní družina poskytuje zájmové vzdělávání ve třech odděleních 84 žákům prvního až pátého ročníku.

Stravování dětem a žákům zajišťuje školní jídelna a školní jídelna-výdejna. V rámci projektu Ovoce a zelenina do škol jsou žáci vedeni ke zdravému způsobu stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) díky svému dlouholetému působení ve vedení školy získal bohaté zkušenosti, jež uplatňuje při jejím řízení. Má jasnou vizi, jakým směrem školu vést a rozvíjet. Daří se mu efektivně realizovat jeho veřejně přístupné koncepční záměry, jak v materiálním rozvoji školy, tak ve výuce a vzdělávání plněním školních vzdělávacích programů. Velkou pozornost rovněž věnuje udržení příznivé atmosféry nastavením participativního řízení školy, do kterého je aktivně zapojeno větší množství pedagogických pracovníků, než je vzhledem k počtu tříd školy obvyklé. Ředitel si stanovil dva své zástupce pro základní vzdělávání a jednoho pro oblast předškolního vzdělávání. Toto užší vedení školy je hlavní poradní orgán. Vyučující se účastní jednání pedagogické rady, kde společně řeší organizační záležitosti a vzniklé problémy při vzdělávání žáků, méně se však zabývají konkrétními výsledky vzdělávání. Zástupkyně pro vzdělávání v ZŠ metodicky vede své kolegy. V rámci konzultací se s nimi domlouvá na alternativním přístupu k výuce, společně diskutují o aktuálních problémech a hledají cestu k jejich nápravě. Z předložené dokumentace nebyla zřejmá hospitační a kontrolní činnost vedení školy ve vztahu ke vzdělávání žáků a cílům výuky. Také v MŠ je patrná menší míra cílené hospitační činnosti, což se ve sledovaných částech vzdělávání projevovalo málo sjednoceným pedagogickým stylem vedení v některých třídách.

Vedení školy se příkladně zabývá stavem finančních podmínek v souvislosti se vzděláváním a aktivně vyhledává a získává další zdroje financování především v rámci projektů (např. Místní akční plán rozvoje ORP Šlapanice, IROP „Zelená střecha“, projekty spolufinancované Státním fondem životního prostředí ČR, nebo Národní plán obnovy a dalších). Díky těmto projektům se škole daří modernizovat výpočetní techniku a rozvíjet environmentální vzdělávání, pokrývat náklady na doučování žáků i další vzdělávání pedagogů.

Většina pedagogů ZŠ i MŠ má zájem o další vzdělávání, účastní se různých akcí a seminářů. Výběr vzdělávacích akcí vychází z potřeb školy, velká pozornost je věnována aktivnímu využívání inovativních metod ve výuce a vzdělávání. Školní poradenské pracoviště (dále „ŠPP“) vede od nového školního roku školní výchovná poradkyně, která je současně speciální pedagožkou školy. Dalším členem ŠPP, který se podílí na chodu tohoto pracoviště je školní metodička prevence. Výchovná poradkyně dochází do školy dle zkráceného pracovního úvazku a v době její nepřítomnosti přechází kompetence na metodičku prevence, což je náročné a ne zcela personálně efektivní pro působení ŠPP. To se odráží

v neukotveném přístupu ke vzdělávání žáků se SVP. Systém nastavení podpory pro žáky se SVP má škola vypracovaný v rámci podpůrných opatření „Ostoplánů“ a funkční spoluprací se školskými poradenskými pracovišti. V případě náročného chování žáka, vypracuje škola „Ostoplán“ jako individuální výchovný plán. Škola využívá služby školního psychologa, který v případě potřeby intervnuje s jednotlivci nebo celými kolektivy. Škola také uplatňuje interní dotazníková šetření mezi žáky a nastavuje opatření pro jejich chování na základě vyhodnocených dat. Daří se tak držet příznivé klima v jednotlivých třídách bez výrazných problémů s chováním žáků. K dispozici je i schránka důvěry, kterou občas žáci využívají a ŠPP se důsledně jejich problémy zabývá. Zdařilou speciálně pedagogickou péčí v MŠ v oblasti logopedie zajišťuje externí speciální pedagog.

Škola má pro vzdělávání dětí i žáků velmi dobré materiální podmínky, které se od poslední inspekční činnosti ještě zkvalitnily. Atypické prostorové členění některých tříd s množstvím didaktických pomůcek volně přístupných pro žáky a možností využití přírodní učebny, vytváří zajímavé a podnětné učební prostředí. Také v MŠ je patrná velmi dobrá kvalita materiálního zázemí, která podporuje realizaci bohaté vzdělávací nabídky a dokládá velmi dobré vztahy se zřizovatelem a jeho vstřícnost k potřebám školy.

Zájmové vzdělávání probíhá ve dvou prakticky a vkusně vybavených kmenových třídách a jednom vlastním oddělení. Svoji vizí se ŠD zaměřuje na kreativitu a podporu čtenářské gramotnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V MŠ probíhalo vzdělávání v klidné a příjemné atmosféře. Patrný byl empatický a vstřícný přístup učitelek, který se podílel na vytváření přátelského prostředí ve třídách. Na školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání navazovaly učitelky třídními vzdělávacími programy se stanovenými dílčími cíli a rozpracovanou vzdělávací nabídkou do všech oblastí předškolního vzdělávání. Nabízené činnosti byly diferencovány převážně s ohledem na věkové zvláštnosti dětí, méně zohledňovaly jejich vzdělávací potřeby vyplývající z vedených diagnostických záznamů. Ty byly vedeny spíše formálně a nesloužily vždy k plánování individualizované vzdělávací nabídky. Ve třídě nejstarších dětí se intenzivně rozvíjely matematické, čtenářské, jazykové i přírodovědné schopnosti a podpora jejich logického myšlení. Ve vzdělávání se objevovaly prvky Hejného metody, což pozitivně přispívalo k bezproblémovému přechodu do základního vzdělávání, kde je tato metoda také využívána.

Dětem s OŠD a s odlišným mateřským jazykem učitelky věnovaly adekvátní pozornost, pouze ojediněle však reagovaly na jejich odlišné vzdělávací potřeby zacílenou vzdělávací nabídkou. Individuální logopedickou preventivní péči pravidelně škola zajišťuje externí speciální pedagožkou, vyučující poskytují preventivní logopedickou péči v rámci běžné vzdělávací nabídky. Velmi dobře byla nastavena podpůrná činnost asistentky pedagoga. Ta poskytovala v rámci svých možností podporu a pomoc dítěti se zdravotním znevýhodněním, ale i ostatním dětem, které ji potřebovaly, a účinně spolupracovala s pedagogickými pracovníky. Ke zdravému životnímu stylu přispívaly průběžně zařazované řízené pohybové aktivity, spontánní pohyb ve třídě, dostatečný dlouhý pobyt na vycházkách i respektování individuální potřeby odpočinku a spánku. Naopak organizace vzdělávání nebyla vždy dobře zvládnutá a v některých třídách probíhala hromadná svačina, která neumožňovala dětem vrátit se ke svým činnostem a dokončit je.

Ve sledovaných vyučovacích hodinách v ZŠ bylo převážně příjemné pracovní klima, které podporovala vstřícná vzájemná komunikace mezi učiteli a žáky včetně udržování nastavených pravidel chování. Kázeňské problémy vyučující eliminovali napomenutím, či domluvou. Díky podnětným vyučovacím situacím, účelnému využití didaktických

pomůcek a pracovních materiálů vyučující poskytovali žákům příležitosti k učení na základě vlastní činnosti a komunikace, kladli také důraz na zobecňování v širších sociálních nebo kulturních souvislostech. V průběhu vyučovacích hodin žáci spolupracovali, navzájem si pomáhali. Interakce vyučujících s žáky byla pracovní tvůrčí, což podpořilo celkovou pohodu. Žáci však většinou plnili stejné typy úkolů, pracovali s učebnicí, sešitem, mapou, či pracovním listem bez zjevné diferenciaci. Digitální technika byla používána ve sledovaných hodinách výjimečně učitelem, žáky nikoliv. Společným kladným znakem vyučování bylo přizpůsobení některých hodin do výukových bloků a provázanost jednotlivých předmětů. Žáci se tak plynule učili v souvislostech, pedagogové přizpůsobovali tempo výuky dle jejich potřeb a zpětnou kontrolu získávali písemným sebehodnocením žáků. Škola realizuje sebehodnocení žáků jako důsledně pojatý systém (písemná forma v zápisnicích nebo v komunitním kruhu na konci hodiny), který učí sebereflexi a nastavení dílčích cílů každého jednotlivce, což vysoce zkvalitňuje úroveň vzdělávání, zejména u žáků ve čtvrtém a pátém ročníku. Naopak zavedený způsob pouze slovního formativního hodnocení je zvláště v nejnižších ročnících pro žáky málo motivující. Ti jsou vyučujícími v hodinách často napomínáni za nepozornost a někteří z nich jsou především v druhé půli hodin méně aktivní. Také kontrola žakovských prací v sešitech a práce s chybou, bez okamžité zpětné vazby se jeví u mladších žáků jako nedostatečná. Diferenciaci učiva směrem k žákům se SVP byla pozorována v úpravě obsahu učiva, ale zřídka v přístupu v průběhu hodin. V některých hodinách škola dělila žáky na studijní skupiny dle úrovně jejich schopností, to zvětšovalo rozdíl mezi znalostmi žáků v kmenové třídě. Nebyla pozorována vyváženost rozdělení studijních skupin tak, aby bylo využito vrstevnické učení nebo inspirace nadanějšími žáky pro žáky se SVP, což nerozvíjelo skutečné studijní možnosti v komplexním pojetí práce s třídním kolektivem. Žáci s nižším prahem pozornosti nebo problémem s učením zůstávali pasivní a dopomáhal jim asistent pedagoga.

V hospitovaných hodinách vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace si žáci procvičovali gramatické jevy a učili se jejich užití v mluveném projevu. Žáci v nejnižším ročníku si osvojovali základy čtenářské gramotnosti tzv. metodou splývavého čtení „Sfumato“ zaměřené na počátky čtení s porozuměním a tvorbu slabik. Značná část žáků prvního ročníku prokazovala již dříve zvládnuté čtenářské dovednosti na základě metody analyticko-syntetického čtení, a tak byla patrná rozdílná úroveň čtenářské gramotnosti v rámci jedné třídy, která dělila žáky do skupin již od prvního ročníku.

Matematická gramotnost žáků byla účelně rozvíjena procvičováním základních numerických výpočtů a zařazováním problémových a logických úloh s prvky Hejného metody. Ve výuce předmětů Člověk a jeho svět pracovali žáci na zadaných úkolech kooperativně ve skupinách, což vhodným způsobem pomáhalo ukotvit nové učivo a rozvíjet jejich kritické myšlení. V pátém ročníku žáci zdařile pracovali s mapou a nápaditě prezentovali před třídou zvládnuté úkoly z učiva vlastivědy. Výuka cizího jazyka byla vedena v anglickém i českém jazyce, žákům byl ponechán čas pro formulaci i porozumění, což budovalo jazykový základ a předpoklad pro osvojení komunikace v cizím jazyce. Učitelky zařazovaly různé metody práce, včetně poslechu a následného psaného projevu, čímž si žáci upevňovali jazykové kompetence. Ve čtvrtém ročníku vyučující propojila cíl hodiny s názornými ukázkami z regionu a fotografiemi známých míst z obce, které žáci poznávali a překládali do anglického jazyka, což podpořilo sounáležitost s místem bydliště i aktivní, praktické zvládnutí nového učiva.

Při hospitační činnosti v ŠD bylo pozorováno vyvážené rozvržení aktivit (kreativní činnosti, volná zábava, pobyt venku) a aktivní zapojení jednotlivých účastníků, což podporovalo přátelské a respektující klima.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení v MŠ je prováděno po ukončení tematických celků. Uvedené úrovně evaluačního systému však nejsou vzájemně provázané a efektivní vzhledem k analýze zvolených forem a metod využívaných při vzdělávání, vlastní sebereflexi učitelek a plánování dalších strategií při vzdělávání. Výsledky vzdělávání a pokroky dosahované jednotlivými dětmi škola sleduje a zaznamenává je jen u některých dětí. Informace, které jejich prostřednictvím získává, jen zřídka využívá pro plánování individualizované vzdělávací nabídky. Naopak v plánech pedagogické podpory (Ostoplánech), vytvořených pro děti se SVP a děti s OŠD jsou vytyčovány cíle k individualizovanému přístupu a zohledňovány jejich potřeby.

Příznivý dopad na výsledky vzdělávání v MŠ měly vzájemné přátelské vztahy mezi všemi účastníky vzdělávání. Velmi dobré výsledky projevovaly děti v praktických, výtvarných a tvořivých činnostech, při kterých byly velmi zručné, dokázaly uplatňovat fantazii a kreativitu. Zapojovaly se do úpravy prostor školy a podílely se na jejich výzdobě. Dobrých výsledků dosahovaly děti i ve čtenářské a matematické gramotnosti. Uměly vyjádřit své požadavky a potřeby, přirozeně mezi sebou komunikovaly a navazovaly kontakty. Dokázaly dobře reprodukovat básně a písně. Děti měly ujasněna pravidla vzájemného soužití. Při všech činnostech většinou aktivně spolupracovaly, respektovaly potřeby svých kamarádů, dělily se s nimi o hračky. Zdravě se v kolektivu prosazovaly a samostatně se rozhodovaly. Většina dětí v povinné předškolní docházce dokázala zvolit správný postup, nalézt vhodné řešení, úspěšně pracovat s logickou úvahou. Děti bez obtíží řadily, třídily a přiřazovaly předměty podle zadání, obvykle se správně orientovaly v číselné řadě, měly osvojeny početní představy a poznávaly některé číslice. Byly pohybově zdatné, vytrvalé a hbité. Děti také uplatňovaly svoji představivost při stavbách náročnějších konstrukcí z různých typů stavebnic podle předloženého návrhu. Grafomotorické dovednosti byly u většiny dětí na dobré úrovni. Měly upevněny stravovací návyky, byly samostatné v sebeobsluze při stolování, uplatňovaly vhodné kulturní návyky a dovednosti. Z jejich projevů a chování bylo zřejmé, že se ve škole cítily dobře a spokojeně.

ZŠ informuje zákonné zástupce žáků o výsledcích vzdělávání na třídních schůzkách a konzultačních setkáních. Především však využívá elektronický informační systém, kde žáky průběžně slovně hodnotí. O průběžných výsledcích vzdělávání také škola informuje rodiče na pravidelných schůzkách nazvaných „trojlístky“, kde žáci formou sebereflexe za přítomnosti pedagoga hodnotí dosahování vytčených cílů vzdělávání. Výsledky vzdělávání a aktivity školy jsou zveřejňovány i ve výročních zprávách a na webových stránkách školy.

Škola je otevřena alternativním způsobům vzdělávání. Všem žákům se snaží vytvářet demokratické podmínky pro jejich všestranný rozvoj. Pedagogové mají zavedeny s žáky společná pravidla práce v hodinách, čímž výrazně posilují komunikativní a občanské kompetence žáků. Vyučující také zpracovávají týdenní plány, jejichž cíle vycházejí z platného Školního vzdělávacího programu školy. Při hodnocení chování žáků využívá škola pouze kázeňská opatření v podobě sankcí napomenutí a důtek. Výchovná opatření ve formě pochval nevyužívá. Tento nepoměr snižuje motivaci výchovně vzdělávacího procesu.

Také formativní hodnocení v průběhu výuky většinou postrádá povzbuzující složku (pochvala, individuální pozitivní zpětná vazba). Naopak pro žáky nadané a aktivní, se zájmem o výuku škola vytvářela a realizovala podmínky k co největšímu využití jejich studijního potenciálu. Výuka je členěna tak, aby stimulovala jejich osobní rozvoj, např. ve studijních skupinách matematiky, probíhala zdařilá výuka s názornými pomůckami pro žáky nadané a hlásící se na víceletá gymnázia. Ti jsou také zařazeni do programu plošného testování moderním diagnostickým systémem primárně určeným k vyhledávání mimořádně nadaných žáků 1. - 5. ročníku.

Škola využívá klasifikaci formou slovního hodnocení, kde vyučující využívají popisného jazyka pro hodnocení individuálního pokroku žáka a dosahování daných kompetencí. Učitelé mají maximální snahu o pojmenování silných stránek žáka a o vystihnutí učiva, které si osvojil, i přesto je zejména v prvním a druhém ročníku psané slovní hodnocení žáků obsáhlé a abstraktní, chybí průběžná bezprostřední zpětná vazba v rámci učiva, a to snižuje srozumitelnost hodnocení a jeho celkový motivační dopad. Žáci pátých ročníků jsou v průběhu vyučování hodnoceni pouze slovně, na vysvědčení pak slovně i známkou. Většina z nich prospívá s vyznamenáním.

K rozvoji školy a vzdělávání velmi pozitivně přispívá spolupráce s mnoha partnery. Jejím prostřednictvím se jí daří zkvalitňovat výsledky vzdělávání dětí a žáků, posilovat jejich vztah k regionu. Škola klade velký důraz na spolupráci se zákonnými zástupci dětí a žáků pořádá velké množství společných akcí, které napomáhají k vytváření vzájemné důvěry a obohacují její vzdělávací nabídku. Významná je součinnost se zřizovatelem, který projevuje zájem o dění ve škole nejen podporou materiálních podmínek, ale i podílením se na realizaci různých společenských a kulturních akcí. Škola se aktivně zapojuje do spolupráce s ostatními školami z okolí a organizacemi zabývajícími se environmentálním vzděláváním. Tato součinnost probíhá prostřednictvím sdílení zkušeností nejen mezi pedagogy, ale i ostatními účastníky vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Stále se zlepšující materiální podmínky vzdělávání, vytvoření přírodní zahrady.
- Postupná digitalizace školy zkvalitnila komunikaci se zákonnými zástupci žáků.
- Výrazný nárůst počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Silné stránky

- Partnerský přístup pedagogů k dětem i žákům se odrážel v kvalitě pedagogické komunikace, citlivém výchovném působení a respektujícím prostředí pro vzdělávání.
- Aktivní získávání finančních prostředků i z mimorozpočtových zdrojů ve spolupráci se zřizovatelem a jejich efektivní využití napomáhá k naplňování vytyčených cílů školy ve prospěch žáků a dětí.
- Žáci byli zdařile vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, což jim umožňovalo reflektovat své vzdělávací pokroky.
- Pedagogové ve výuce využívají pestré aktivizační metody a formy práce a zkvalitňují tím vzdělávání.
- K rozvoji školy a vzdělávání velmi pozitivně přispívá spolupráce s mnoha partnery. Jejím prostřednictvím se daří zkvalitňovat výsledky vzdělávání dětí a žáků, posilovat jejich vztah k regionu.
- Systematické zařazování preventivně logopedických aktivit v mateřské škole do vzdělávacího procesu.
- Intenzivní příprava na bezproblémový přechod dětí do základního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém vedení školy je nastaven málo důsledně a vyhodnocování kontrolní činnosti není vždy plně účinné.

- Ve sledované výuce scházela promyšlená diferenciacíe zadávání úkolů vzhledem ke schopnostem a vzdělávacím možnostem jednotlivých žáků. Žákům nebyly v potřebném rozsahu nabízeny úlohy odlišné kognitivní náročnosti, což snižovalo efektivitu výuky.
- Slovní formativní hodnocení a diferenciacíe žáků dle nadání není dostatečně motivující pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a žáky v nejnižších ročnících školy.
- Formální nastavení práce školního poradenského pracoviště se projevuje v málo účinné podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce.
- Vedená pedagogická diagnostika v mateřské škole dostatečně neslouží k plánování individualizované vzdělávací nabídky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Hospitační činnost zaměřit zejména na využívání efektivního formativního hodnocení žáků.
- Častěji ve výuce uplatňovat diferenciacíe a zařazovat cíleně činnosti, kdy žáci při plnění složitějších úkolů samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů.
- Nastavit dělení žáků do studijních skupin tak, aby bylo vyvážené přítomností jak studijně slabších žáků, tak i nadaných žáků.
- Nastavit kontrolní systém efektivně ve vztahu k evaluaci školy.
- Pedagogickou diagnostiku využívat k plánování individualizované vzdělávací nabídky.
- Zefektivnit metodické vedení učitelek v mateřské škole.
- Zařadit průběžnou svačinu do všech tříd.
- V činnosti školního poradenského pracoviště věnovat pozornost pravidelnému vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program „Škola pro život-tvořivá škola pro radost“ s platností od 22. 9. 2022
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Pohádkové ekohraní“ s platností od 1. 9. 2017, aktualizovaný 1. 9. 2021
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 4. 9. 2018

4. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení IZO 044 993 668, IZO 110 003 951, IZO 110 003 969
5. S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2022 ze 4. 10. 2022
6. M3 Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 2022 z 19. 10. 2022
7. Z 2-01 Výkaz o školní družině podle stavu k 30. 9. 2022 a aktuální stav účastníků k 16. 2. 2023
8. Organizační řád školy Školní řád ZŠ s platností od 13. 12. 2021
9. Organizační řád školy Školní řád MŠ s platností od 1. 9. 2022
10. Vnitřní řád zájmového vzdělávání ŠD s platností od 13. 12. 2021
11. Zápisy z třídních schůzek a setkání s rodiči „Trojlístky“
12. Třídní vzdělávací programy
13. Plán pedagogických porad
14. Zápisy z pedagogických a provozních porad – školní rok 2021/2022, 2022/2023
15. Dokumentace k evaluaci – pololetní hodnocení tříd, anketní dotazník pro rodiče
16. Diagnostické záznamy
17. Dokumentace vedená pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Roční plán pro školní rok 2022/2023
19. Výroční zpráva o činnosti školy – školní rok 2021/2022
20. Rozvrh hodin tříd platný ve školním roce 2022/2023
21. Školní informační systém – matrika školy, elektronické žákovské knížky, elektronické třídní knihy, hodnocení žáků ve školním roce 2022/2023
22. Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
23. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělávání pedagogických pracovníků
24. Vzdělání pedagogických pracovníků vedené ve školním roce 2022/2023 a osvědčení z absolvovaných seminářů
25. Přehled výsledků vzdělávání všech tříd ve školním roce 2021/2022 a 2022/2023
26. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
27. Písemné a grafické výstupy žáků
28. Dokumentace školního poradenského pracoviště ve školním roce 2021/2022 a 2022/23
29. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2022/2023
30. Dokumentace k finančním podmínkám, ověření poskytování školního stravování a zajištění bezpečnosti dětí a žáků v době jejich pobytu ve škole

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Zuzana Podloučková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Marcela Karasová, školní inspektorka

Mgr. Ivona Válková, školní inspektorka

Mgr. Danuše Komárková, školní inspektorka

Bc. Dana Haláková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Křížová 22, Brno 603 00

Připomínky a přijatá opatření k Inspekční zprávě

Čj. ČŠIB-312/23-B

Vážení,
na základě doručené Inspekční zprávy předkládáme připomínky, naše postoje k jednotlivým oblastem.

Na začátku naší reakce chceme poděkovat za inspekční práci celému týmu inspektorek. Tři dny spolupráce byly pro nás přínosem. Odborný pohled na fungování zvenčí je pro nás důležitý a v mnohém i výzvou. Zde nás čeká další společná práce a posun kupředu. Děkujeme za podporu i ocenění.

V některých oblastech pracujeme podle doporučení inspekčního týmu již nyní. Celý proces a fungování školy nelze plně ukázat v krátkem čase inspekce. Mnohé procesy jsou dlouhodobější a na první pohled méně zřetelné. Děkujeme za pojmenování příležitostí ke zlepšení i další doporučení.

Práce v ZŠ probíhá v blocích, které na sebe navazují. Proto náslechy v jedné hodině mohou být pro hospitujícího nekomplexní, vytržené z celku.

Rádi v budoucnu pozveme zástupce České školní inspekce do naší školy na delší dobu. Určitě si tak společně uvědomíme i další úspěchy dětí, žáků i zaměstnanců.

Cíl školy:

Žák je připraven pro život. Je odpovědný k sobě, ostatním lidem a všemu, co ho obklopuje.

Škola je moderním centrem pro výuku a výchovu žáků a celé komunity.

Základní pilíře naší školy:

- individuální přístup, slovní hodnocení a sebehodnocení
- respektující komunikace mezi všemi
- environmentální aspekt
- komplexní tematická výuka
- venkovní učení s důrazem na region

Doba kovidu nám pomohla upevnit roli školy:

- pedagog především nabízí činnosti dle ŠVP a dle potřeb žáků
- škola je místem s pevným řádem a připraveným prostředím
- škola podporuje socializaci dětí, žáků a spolupráci mezi nimi a zaměstnanci školy

Vysvětlivky: Text inspekční zprávy je citován. Reakce školy je kurzívou.

PŘIPOMÍNKY

Charakteristika

Eviduje celkem 15 žáků se SVP, jimž poskytuje podpurná opatření druhého až třetího stupně.

ZŠ eviduje 9 žáků s PO 1 a 15 žáků s PO 2 a 3.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vyučující se účastní jednání pedagogické rady, kde společně řeší organizační záležitosti a vzniklé problémy při vzdělávání, méně se však zabývají konkrétními výsledky vzdělávání.

Výsledky vzdělávání se na poradách zabýváme a to i při vzájemných pohovorech. Ze zápisů porad je zřejmé členění schůze - pokyny vedení, organizační část, metodická část, info o jednotlivých ročnících.

Zájmové vzdělávání probíhá ve dvou prakticky a vkusně vybavených kmenových třídách a jednom vlastním oddělení.

Naše ŠD má své prostory ve 3 kmenových třídách.

Hodnocení průběhu vzdělávání

ZŠ: Žáci však většinou plnili stejné typy úkolů, pracovali s učebnicí, sešitem, mapou, či pracovním listem bez zjevné diferenciaci.

Diferenciace je pro nás zásadní s ohledem na cíle školy. Žáci mají často nabídky práce, různě omezený, neomezený čas. Předkládáme jim úkoly, které mají gradované části. Výslovně žákům nevysvětlujeme, že se jedná o diferencované úkoly. Navíc pro diferenciaci a individuální přístup využíváme tandemové hodiny v rámci PHmax - 22 hodin navíc oproti 118 za týden + díky podpoře zřizovatele dalších 11 hodin.

Digitální technika byla používána ve sledovaných hodinách výjimečně učitelem, žáky nikoliv.

Technika je v naší škole z pohledu výbavy na vysoké úrovni. Její používání od doby kovidové vzrůstá. Pedagogové i žáci tyto pomůcky používají dle potřeby. Vedení školy nenařizuje, že ve vybraných hodinách technika být musí. V průběhu návštěvy inspekce proběhla hodina informatiky 5. ročníku - žáci vyplňovali dotazník dle pokynů inspektorů na noteboocích.

Naopak zavedený způsob pouze slovního formativního hodnocení je zvláště v nejnižších ročnících pro žáky málo motivující. Ti jsou vyučujícími v hodinách často napomínáni za nepozornost a někteří z nich jsou především v druhé půli hodin méně aktivní. Také kontrola žákovských prací v sešitech a práce s chybou, bez

okamžité zpětné vazby se jeví u mladších žáků jako nedostatečná.

Za formativním hodnocením si pevně stojíme. Nemyslíme si, že je nutné průběžné hodnocení doplňovat o další symboly - malé známky, razítka a další. Pedagog oceňuje žáky průběžně v hodinách (pohledem, kývnutí hlavy, úsměv, slova, gestem,...). Následně průběžně píše rodičům zpětnou vazbu do Edookit. Nedomníváme se, že by žáci byli méně unaveni a více ukáznění s jedničkami. Dítě i dospělí mají čas práce, odpočinku, potřeby chvíli vypnout. A to se stává i v průběhu vyučování a je to přirozené.

Naopak souhlasíme, že součástí klíčových kompetencí je budovat s žáky systém dle školního řádu a pravidel jednotlivých tříd.

Kontrola prací - část samokontrola žáky, část bez další kontroly, část kontrola pedagogem. Není úkolem pedagoga, aby každý žákův výstup kontroloval.

V některých hodinách škola dělila žáky na studijní skupiny dle úrovně jejich schopností, to zvětšovalo rozdíl mezi znalostmi žáků v kmenové třídě. Nebyla pozorována vyváženost rozdělení studijních skupin tak, aby bylo využito vrstevnické učení nebo inspirace nadanějšími žáky pro žáky se SVP, což nerozvíjelo skutečné studijní možnosti v komplexním pojetí práce s třídním kolektivem.

V rámci dělení tříd, tandemů postupujeme několika způsoby. Především dělení na skupiny není neměnné - neškatulkujeme žáky. Většina dělených hodin anglického jazyka je podle úrovně žáků. Další hodiny dělíme podle aktuální situace - náhodně, podle potřeb žáků, podle domluvy pedagogů. Dvě hodiny týdně u 5. ročníku dělíme ČJ a M dle úrovně a zájmu o přijímací zkoušky na gymnázium.

Asistent pedagoga plní mimo jiné svoji roli, pokud podporuje potřebné a zároveň žáky nebrzdí, neučí je závislosti na dospělém.

Žáci v nejnižším ročníku si osvojovali základy čtenářské gramotnosti tzv. metodou splývavého čtení „Sfumato“ zaměřené na počátky čtení s porozuměním a tvorbu slabik. Značná část žáků prvního ročníku prokazovala již dříve zvládnuté čtenářské dovednosti na základě metody analyticko-syntetického čtení, a tak byla patrná rozdílná úroveň čtenářské gramotnosti v rámci jedné třídy, která dělila žáky do skupin již od prvního ročníku.

Splývavé čtení Sfumato je především o čtení jednotlivých slov bez mezer mezi slabikami. V našem pojetí metody podporujeme žáky, kteří přichází s dovedností čtení. V tomto je podporujeme a řízenou činnost tak mají kratší, aby nedocházelo k nechuti číst. I proto je logické, že vznikají skupiny žáků podle úrovně a dovednosti čtení. Každoročně se podle konkrétních pedagogů upravují postupy a přístup tak, aby žáci i učitel byli v souladu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení chování žáků využívá škola pouze kázeňská opatření v podobě sankcí napomenutí a důtek. Výchovná opatření ve formě pochval nevyužívá. Tento nepoměr snižuje motivaci výchovně vzdělávacího procesu. Také formativní hodnocení v průběhu výuky většinou postrádá povzbuzující složku (pochvala, individuální pozitivní zpětná vazba).

Jsme si vědomi, že v rámci školního řádu využíváme spíše sankce - popis porušení společných pravidel. Ocenění probíhá formou zpětné vazby průběžně, případně do Edookit, před spolužáky. Je pravda, že v posledních letech jsme nevydali pochvalu jako oficiální samostatný dokument. Nemyslíme si však, že to musí být pro žáky méně motivující. Stavíme na vnitřní motivaci, vnější přidáváme také, ale s rozvahou. Každopádně jsme si vědomi, že zásadní úspěchy je vhodné doplnit oficiálním dokumentem s pochvalou.

Žáci pátých ročníků jsou v průběhu vyučování hodnoceni pouze slovně, na vysvědčení pak slovně i známkou. Většina z nich prospívá s vyznamenáním.

Žáci 5. ročníku dostávají v průběhu roku známky, které jsou v jednotlivých materiálech a v Edookit. Vyučující doplňuje známky průběžně slovním komentářem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy (některé body jsou řešeny na jiném místě)

Častěji ve výuce uplatňovat diferenciaci a zařazovat cíleně činnosti, kdy žáci při plnění složitějších úkolů samostatně vyhledávají a zpracovávají informace z různých zdrojů.

Diferenciace práce je pro nás zásadní a je přirozená. Zásadním předpokladem pro samostatnou práci žáků je připravené prostředí, které si žáci sami vybírají (regály s pomůckami na chodbě, volně přístupné notebooky, ipady, knihy, kopírka a tiskárna). Jsou vedeni k zodpovědnosti a práci na své maximum. Pedagogové jsou pak z části průvodci, kteří nabízejí řízenou i samostatnou činnost. O to více se pak mohou věnovat těm žákům, kteří pomoc potřebují. I nadále budeme tuto oblast posilovat.

Pedagogickou diagnostiku využívat k plánování individualizované vzdělávací nabídky.

Je to základ plánování pedagogů již nyní. Na základě průběžné diagnostiky nastavují vyučující cíle a témata výuky dle potřeb jednotlivců i skupin. Nabízejí žákům práci a dle potřeby kontrolují jejich posun.

PŘIJATÁ OPATŘENÍ

Z předložené dokumentace nebyla zřejmá hospitační a kontrolní činnost vedení školy ve vztahu ke vzdělávání žáků a cílům výuky. Také v MŠ je patrná menší míra cílené hospitační činnosti, což se ve sledovaných částech vzdělávání projevovalo málo sjednoceným pedagogickým stylem vedení v některých třídách.

Důležitá zpětná vazba. Náslechy a hospitace probíhají průběžně s ohledem na malou školu. Již méně zapisujeme náměty a domluvy. Nově jsme proto zavedli postup pro záznamy náslechu a hospitací a možnost zpětně kontrolovat posun při další hospitaci. Náslechy provádí i pedagogové napříč organizací mezi sebou.

Výchovná poradkyně dochází do školy dle zkráceného pracovního úvazku a v době její nepřítomnosti přechází kompetence na metodičku prevence, což je náročné a ne zcela personálně efektivní pro působení ŠPP. To se odráží v neukotveném přístupu ke vzdělávání žáků se SVP.

Od školního roku 2023/2024 bude vedoucí poradenského pracoviště působit ve škole jako výchovná poradkyně i speciální pedagog na dostatečný úvazek. Škola se od září zapojí do „Operačního programu Jan Amos Komenský“, čímž získá další finanční prostředky na působení speciálního pedagoga (úvazek 0,4). Speciální pedagog bude provádět pravidelné hospitace ve vyučovacích hodinách všech ročníků. Hospitační činnost bude směřovat k podpoře žáků se SVP i k podpoře učitelů a asistentů pedagoga. Zvýšená pozornost bude zaměřena také na metodické vedení učitelů a asistentů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

MŠ: Méně zohledňovaly jejich vzdělávací potřeby vyplývající z vedených diagnostických záznamů. Ty byly vedeny spíše formálně a nesloužily vždy k plánování individualizované vzdělávací nabídky.

Jsme si vědomi slabých stránek námi zvoleného systému diagnostiky. Revizi diagnostického nástroje včetně srovnávání školní připravenosti i zralosti nadále konzultujeme s externím odborníkem.

Naopak organizace vzdělávání nebyla vždy dobře zvládnutá a v některých třídách probíhala hromadná svačina, která neumožňovala dětem vrátit se ke svým činnostem a dokončit je.

Tuto připomínku jsme začali řešit hned po ukončení inspekční činnosti. Došlo ke změně organizační i materiální.

Hodnocení výsledků vzdělávání

MŠ - Uvedené úrovně evaluačního systému však nejsou vzájemně provázané a efektivní vzhledem k analýze zvolených forem a metod využívaných při vzdělávání, vlastní sebereflexi učitelů a plánování dalších strategií při vzdělávání. Výsledky vzdělávání a pokroky dosahované jednotlivými dětmi škola sleduje a zaznamenává

je jen u některých dětí.

Proběhne domluva pedagogů a externisty tak, aby proces plánování, realizace, reflexe byl v souladu s ŠVP.

Učitelé mají maximální snahu o pojmenování silných stránek žáka a o vystihnutí učiva, které si osvojil, i přesto je zejména v prvním a druhém ročníku psané slovní hodnocení žáků obsáhlé a abstraktní, chybí průběžná bezprostřední zpětná vazba v rámci učiva, a to snižuje srozumitelnost hodnocení a jeho celkový motivační dopad.

Délka a srozumitelnost vysvědčení je pro nás do budoucna výzva. Vysvědčení bude sladěno tak, aby bylo jednodušší a kratší u nižších ročníků. U starších pak bude odpovídat vyšší náročnosti s ohledem na věk žáka. Průběžná zpětná vazba je opět předávána nejen vizuálně formou zápisů do sešitu, kontrola, zápis v Edookit, ale i nonverbálně přímo v hodinách, v průběhu celého procesu ve škole.

Při hodnocení chování žáků využívá škola pouze kázeňská opatření v podobě sankcí napomenutí a důtek. Výchovná opatření ve formě pochval nevyužívá. Tento nepoměr snižuje motivaci výchovně vzdělávacího procesu. Také formativní hodnocení v průběhu výuky většinou postrádá povzbuzující složku (pochvala, individuální pozitivní zpětná vazba).

Jsme si vědomi, že v rámci školního řádu využíváme spíše sankce - popis porušení společných pravidel. Ocenění probíhá formou zpětné vazby průběžně, případně do Edookit, před spolužáky. Je pravda, že v posledních letech jsme nevydali pochvalu jako oficiální samostatný dokument. Nemyslíme si však, že to musí být pro žáky méně motivující. Stavíme na vnitřní motivaci, vnější přidáváme také, ale s rozvahou. Každopádně jsme si vědomi, že zásadní úspěchy je vhodné doplnit oficiálním dokumentem s pochvalou.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy (některé body jsou řešeny na jiném místě)

Hospitační činnost zaměřit zejména na využívání efektivního formativního hodnocení žáků. Nastavit kontrolní systém efektivně ve vztahu k evaluaci školy.

To je výzva do dalšího období. Náslechy a hospitace budou zaznamenávány k jednotlivým pedagogům. Změny budou kontrolovány průběžně. Jednotlivé kroky pak budou řešeny v rámci metodických porad tak, aby byl systém vedení dětí i žáků v souladu s koncepcí školy. Dle potřeby pak budou pedagogové cíleně vysíláni na náslechy u kolegů, do jiných škol, na semináře. Zároveň se podle aktuálních potřeb nastaví cíle školy na další rok.

Zefektivnit metodické vedení učitelek v mateřské škole.

Je pro nás důležité. Na konci 1. pololetí odešla jedna kolegyně. Nastupující

pedagožka je vedena zástupkyní pro MŠ a postupně se tak seznamuje s principy a postupy v naší MŠ. I v budoucnu plánujeme užší spolupráci pedagogů, vzájemné náslechy a propojení.

V činnosti školního poradenského pracoviště věnovat pozornost pravidelnému vyhodnocování účinnosti podpurných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Škola bude nadále úzce spolupracovat se školskými poradenskými pracovišti a pravidelně s nimi konzultovat výchovu a vzdělávání žáků se SVP. Pokud žák nedostane doporučeno vzdělávání dle IVP, bude škola nadále využívat „Ostoplán“ jako ucelený systém nastavení podpory pro žáky se SVP (PO 2.-3. stupně). Pro podporu vzdělávání žáků s PO 1. stupně škola vypracuje „Ostodohodu“, která umožní nastavit vyšší míru individualizace ve výuce i cíleně zaměřenou domácí přípravu. V případě náročného chování žáka, škola vypracuje „Ostoplán“ či „Ostodohodu“ jako individuální výchovný plán. V činnosti školního poradenského pracoviště bude věnována pozornost pravidelnému vyhodnocování účinnosti podpurných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Závěrem

Jsme si vědomi, že některé změny nemůžeme provést bez pomoci odborníků.

Proto jsme oslovili 4 externí spolupracovníky:

pro oblast MŠ - diagnostika, metodická podpora a doplnění ŠVP

pro oblast ZŠ - způsoby hodnocení, sjednocení procesů

pro oblast ŠPP - konzultant z oboru

pro oblast personální - spolupráce s mentorem pro oblast vedení školy a následně

pro práci celého týmu

Věříme, že díky inspekční zprávě, komunikaci s inspektorským týmem, spoluprací s odborníky a našemu nadšení a odborností se škola opět posune k principům moderní školy 21. století.

Vedení školy touto cestou děkuje všem zaměstnancům za jejich práci a nasazení pro nám svěřené děti, žáky, jejich rodiče, prarodiče a známé, pro naši školu a obec Ostopovice

Děkujeme.

V Ostopovicích dne 31. 3. 2023

za zaměstnance školy

Mgr. Petr Juráček, ředitel školy

Česká školní inspekce Jihomoravský inspektorát

V Brně 2. 5. 2023
Čj.: ČŠIB-1101/23-B

Stanovisko k připomínkám

Ředitel právnické osoby Mateřská škola a Základní škola Ostopovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace (dále „škola“), podal připomínky k inspekční zprávě čj. ČŠIB-312/23-B dle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Ředitel školy zaslal dne 4. 4. 2023 České školní inspekci (dále „ČŠI“) dokument *Připomínky, doplnění a přijatá opatření k Inspekční zprávě*, ve kterém zároveň informoval o přijetí opatření k uvedeným zjištěným nedostatkům a k příležitostem ke zlepšení. V dokumentu potvrzuje, že se bude řídit doporučeními této inspekční zprávy.

Ředitel školy v připomínkách k části Charakteristika uvádí:

ZŠ eviduje 9 žáků s PO 1 a 15 žáků s PO 2 a 3.

Stanovisko inspekčního týmu:

Toto sdělení není v rozporu s charakteristikou v inspekční zprávě, kde se uvádí, že „v základním vzdělávání škola eviduje celkem 15 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“), jimž poskytuje podpůrná opatření druhého až třetího stupně“. Počet žáků s podpůrnými opatřeními prvního stupně, o kterých rozhoduje sama škola, má doplňující charakter. Také seznam žáků se SVP, který byl inspekčnímu týmu školou předložený v průběhu inspekční činnosti, obsahoval pouze jména žáků s vyšším stupněm podpůrných opatření.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

Výsledky vzdělávání se na poradách zabýváme a to i při vzájemných pohovorech. Ze zápisů porad je zřejmé členění schůze - pokyny vedení, organizační část, metodická část, info o jednotlivých ročnících. Budoucím cílem je více delegovat organizační část a získat tak více času na metodickou část, důkazy výchovy a výuky.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým při inspekční činnosti postupoval v souladu s předmětem inspekční činnosti, kterým bylo v případě výše uvedené školy hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona (dále „inspekční hodnocení“). Inspekční hodnocení tým ČŠI provedl podle Kritérií hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání schválených Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, platných pro školní rok 2022/2023 (dále „kritéria hodnocení“). Kritéria hodnocení umožňují ČŠI hodnotit podmínky, průběh a výsledky

vzdělávání a školských služeb na úrovni školy, vzdělávacího programu a vedení pedagogického procesu. Při inspekčním hodnocení ve škole vycházeli členové týmu ČŠI z kritérií hodnocení modifikovaných pro základní školy a mateřské školy, jejichž naplňování posuzovali nejen na základě inspekčních hospitací, ale dále na základě rozhovorů s vedením školy, pedagogickými pracovníky školy a předložené dokumentace školy.

V inspekční zprávě se uvádí: „Vyučující se účastní jednání pedagogické rady, kde společně řeší organizační záležitosti a vzniklé problémy při vzdělávání, méně se však zabývají konkrétními výsledky vzdělávání.“ Z předložených zápisů z jednání pedagogické rady je patrné, že výsledky vzdělávání škola sleduje formou shrnutí do všeobecného slovního hodnocení pro jednotlivé ročníky. Konkrétní výsledky vzdělávání v jednotlivých vyučovacích předmětech, případné posuny za jednotlivá období a analytická práce s nimi chyběly. Převažovaly zde informace organizační povahy a metodické pokyny. Záměr vedení školy – více se v budoucnu věnovat problematice výuky – potvrzuje hodnocení inspekčního týmu.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení podmínek vzdělávání uvádí:

Naše ŠD má své prostory ve 3 kmenových třídách.

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI navštívila tři oddělení školní družiny. V inspekční zprávě je uvedeno toto zjištění: „Zájmové vzdělávání probíhá ve dvou prakticky a vkusně vybavených kmenových třídách a jednom vlastním oddělení.“ Z předložené dokumentace školy (vnitřní řád školní družiny, školní řád, web školy) nevyplývalo umístění družiny do tří kmenových tříd. Při prohlídce školy a hospitační činnosti byla sledovaná činnost družiny v prosklené místnosti s terasou, ale běžná výuka tam zaznamenána nebyla. ČŠI nebude rozporovat tvrzení školy, že se jedná o kmenovou třídu.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

Diferenciace je pro nás zásadní s ohledem na cíle školy. Žáci mají často nabídky práce, různě omezený, neomezený čas. Předkládáme jim úkoly, které mají gradované části. Výslovně žákům nevysvětlujeme, že se jedná o diferencované úkoly. Navíc pro diferenciaci a individuální přístup využíváme tandemové hodiny v rámci PHmax - 22 hodin navíc oproti 118 za týden + díky podpoře zřizovatele dalších 11 hodin.

V rámci dělení tříd, tandemů postupujeme několika způsoby. Především dělení na skupiny není neměnné - neškatulkujeme žáky. Většina dělených hodin anglického jazyka je podle úrovně žáků. Další hodiny dělíme podle aktuální situace - náhodně, podle potřeb žáků, podle domluvy pedagogů. Dvě hodiny týdně u 5. ročníku dělíme ČJ a M dle úrovně a zájmu o přijímací zkoušky na gymnázium. Asistent pedagoga plní mimo jiné svoji roli, pokud podporuje potřebné a zároveň žáky nebrzdí, neučí je závislosti na dospělém.

Stanovisko inspekčního týmu:

ČŠI ve zprávě uvádí: „V některých hodinách škola dělila žáky na studijní skupiny dle úrovně jejich schopností. Nebyla pozorována vyváženost rozdělení studijních skupin tak, aby bylo využito vrstevnické učení nebo inspirace nadanějšími žáky pro žáky se SVP, což nerozvíjelo skutečné studijní možnosti a komplexní pojetí práce s třídním kolektivem.“ Inspekční tým sledoval práci pedagogů ve vyučovacích hodinách, kde byl v některých předmětech uplatňován systém dělení tříd do skupin (anglický jazyk-dělení dle úrovně, ČJ a M ve 4. a 5. ročníku na žáky nadané a hlásící se na gymnázium). S jednotlivými skupinami pak po celou dobu hodiny pracoval jeden vyučující. Nejednalo se tedy o tandemovou výuku v rámci jedné třídy, kde se pedagogové vzájemně doplňují a společně pracují se všemi žáky ve třídě, ale o výuku skupinovou, která byla založená na diferenciaci žáků dle výkonosti, nikoli jejich potřeb. Chybělo zde důsledné uplatňování principu zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, k jehož hlavním pedagogickým zásadám patří uzpůsobování

názornosti, metod, forem výuky, hloubky probíraného učiva a v neposlední řadě účinná motivace každého žáka k dosahování osobního maxima ve vztahu k jeho odlišným studijním předpokladům. K diferenciaci výuky podle tohoto principu zvláště u žáků se SVP dochází v nedostatečné míře, jak bylo patrné nejenom v hospitovaných hodinách, ale vyplynulo také z doložených zápisů návštěv speciální pedagožky, která se zaměřovala na žáky se vzdělávacími obtížemi.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

Technika je v naší škole z pohledu vybavy na vysoké úrovni. Její používání od doby kovidové vzrůstá. Pedagogové i žáci tyto pomůcky používají dle potřeby. Vedení školy nenařizuje, že ve vybraných hodinách technika být musí. V průběhu návštěvy inspekce proběhla hodina informatiky 5. ročníku - žáci vyplňovali dotazník dle pokynů inspektorů na noteboocích.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční hodnocení nerozporuje vybavení školy digitální technikou, ale uvádí, že „digitální technika byla používána ve sledovaných hodinách výjimečně učitelem, žáky nikoliv.“ Během komplexní inspekční činnosti ve škole inspekční tým hospitoval v deseti vyučovacích hodinách, jak dokládají zaznamenané formuláře. Cílené využití digitální techniky však bylo pozorováno ojediněle, a to pouze vyučujícími, žáci s digitální technikou v žádné hodině nepracovali. Dotazníkové šetření realizované u žáků pátého ročníku je jedním z nástrojů zjišťování názorů žáků, nejedná se o hospitovanou výuku.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

Za formativním hodnocením si pevně stojíme. Nemyslíme si, že je nutné průběžné hodnocení doplňovat o další symboly - malé známky, razítka a další. Pedagog oceňuje žáky průběžně v hodinách (pohledem, kývnutí hlavy, úsměv, slova, gestem,...). Následně průběžně píše rodičům zpětnou vazbu do Edookit. Nedomníváme se, že by žáci byli méně unaveni a více ukáznění s jedničkami. Dítě i dospělí mají čas práce, odpočinku, potřeby chvíli vypnout. A to se stává i v průběhu vyučování a je to přirozené.

Stanovisko inspekčního týmu:

V inspekční zprávě je uvedeno: „Zavedený způsob pouze slovního hodnocení je zvláště v nejnižších ročnících pro žáky málo motivující. Ti jsou v hodinách často napomínáni za nepozornost a někteří z nich jsou především v druhé půli hodin méně aktivní. Také kontrola žákovských prací v sešitech a práce s chybou, bez okamžité zpětné vazby se jeví u mladších žáků jako nedostatečná.“ Možnost slovního hodnocení žáků ve škole inspekční tým nerozporuje, reaguje na způsob využívání tohoto hodnocení a jeho přímý dopad na motivaci vzdělávání žáků běžné spádové školy. Z hospitovaných hodin, z vyjádření pedagogických pracovníků v průběhu inspekční činnosti i zaznamenaných podnětů řešených školskou radou vyplývá, že pedagogové nemají možnost rozporovat nařízení ředitele a zákonní zástupci nejsou zcela v souladu s těmito nařízeními, a ne vždy souhlasí se způsobem a efektivitou slovního hodnocení zvláště u nejmladších žáků. Také podoba výsledného hodnocení není pro tyto žáky dostatečně motivující a názorná, jak se inspekční tým přesvědčil z dokumentace školy i v hospitovaných hodinách.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení průběhu vzdělávání uvádí:

Splývavé čtení Sfumato je především o čtení jednotlivých slov bez mezer mezi slabikami. V našem pojetí metody podporujeme žáky, kteří přichází s dovedností čtení. V tomto je podporujeme a řízenou činnost tak mají kratší, aby nedocházelo k nechuti číst. I proto je logické, že vznikají skupiny žáků podle úrovně a dovednosti čtení. Každoročně se podle konkrétních pedagogů upravují postupy a přístup tak, aby žáci i učitel byli v souladu.

Stanovisko inspekčního týmu:

Inspekční tým ve své zprávě uvádí: „Značná část žáků prvního ročníku prokazovala již dříve zvládnuté čtenářské dovednosti na základě metody analyticko-syntetického čtení, a tak byla patrná rozdílná

úroveň čtenářské gramotnosti v rámci jedné třídy, která dělila žáky do skupin již od prvního ročníku.“ Ve sledovaných hodinách i z rozhovorů s pedagogy bylo zřejmé, že žáci, kteří do prvního ročníku již přicházejí s dovedností čtení, čtou analyticko-syntetickou metodou čtení, kterou si osvojili zřejmě v rodině. V únoru, kdy inspekční činnost ve škole probíhala, četlo těchto osm žáků prvního ročníku plynně, krátké texty. Ostatní žáci, se kterými pracovala vyučující metodou splývavého čtení, četli uzavřené slabiky a krátká slova, mnozí s dopomocí. V souvislosti s touto metodou byl shledán také rozpor v dokumentaci, kdy ve Školním vzdělávacím programu v oblasti Vzdělávací obsah, Jazyk a jazyková komunikace chyběl popis způsobu vzdělávání metodou splývavého čtení „Sfumato“ a scházela také úprava výstupů v 1.ročníku, dle této metody. Tento nedostatek ředitel školy během doby působení inspekčního týmu ve škole odstranil a dokument aktualizoval. V zápise s vedoucí inspekčního týmu svým podpisem tuto skutečnost potvrdil. Inspekční tým tak nemůže souhlasit s připomínkou vztahující se k výuce čtení: „*Každoročně se podle konkrétních pedagogů upravují postupy a přístup tak, aby žáci i učitel byli v souladu*“.

Ředitel školy v připomínkách k části Hodnocení výsledků vzdělávání uvádí:

Žáci 5. ročníku dostávají v průběhu roku známky, které jsou v jednotlivých materiálech a v Edookit. Vyučující doplňuje známky průběžně slovním komentářem.

Stanovisko inspekčního týmu:

Členové inspekčního týmu v tomto případě využili analýzu vybraných dokumentů, pozorování na místě, rozhovory s pedagogickými pracovníky a v inspekční zprávě konstatovali: „Žáci 5. ročníku jsou v průběhu vyučování hodnoceni pouze slovně, na vysvědčení pak slovně i známkou.“ Z předložených materiálů žáků 5. ročníku (sešity, portfolia, písemné práce) nebylo jasně patrné pravidelné sumativní hodnocení a v průběhu žádné z hospitovaných hodin žáci hodnoceni známkou nebyli. Do informačního systému školy Edookit měli členové inspekčního týmu pouze omezený přístup a sumativní hodnocení v pátém ročníku jim bylo po vyžádání předloženo jen výsledné za první pololetí školního roku 2022/23. ČŠI tedy nerozporuje, že jsou žáci pátých ročníků hodnoceni v průběhu školního roku i známkami, z doložených dokumentů ani z realizované hospitační činnosti však tato skutečnost nevyplývá.

Na závěrečném hodnocení před ukončením inspekční činnosti ve škole inspekční tým s vedením školy řádně projednal všechny stěžejní body inspekční zprávy. Ředitel školy se k jednotlivým bodům vyjádřil a v mnoha směrech přijal pohotová opatření, nebo konkretizoval další pedagogické cíle. Posunul tak školu pozitivním směrem, tedy ke spokojenosti žáků a jejich zákonných zástupců.

Mgr. Zuzana Podloučková
vedoucí inspekčního týmu

Mateřská škola a Základní škola Ostopovice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

Mgr. Petr Juráček
ředitel školy
Školní 18
66449 Ostopovice
ID DS: iypkm8c